

Komló Árpád-kori temploma

2010 szeptember 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Fogyatkozó lélekszámával is Baranya megye második legnagyobb települése Komló. A jelenleg mintegy huszonhétezer lakosú város nem éppen régi építészeti emlékeiről nevezetes, inkább a szocialista realizmus korszaka nyomta rá a bélyegét. Az 1950-es és 60-as években vált országos hírvé a hazánkban bányászott legmagasabb fűtőértékű kőszénről. 1812-ben nyitották meg az első tárnát a Mecsek északnyugati lejtőjén, és 2000-ben hozták felszínre az utolsó csille komlói szénét.

A településen végigkanyargó patak mentén egykor bőven termelt vadkomlóról kapta a nevét az 1256-ban „Villa Comlov” alakban említett, Jánosival szomszédos falu, amelynek még XVIII. századi pecsétjén is látható a fontos gyógynövényünk rajza. Az 1333. évi pápai tizedjegyzékben Komlódként szerepel (Gergely nevű papjával), az ekkor fizetett 30 báni dénár dézsma a község átlagos jövedelmére és népességére utal. Földbirtokosa a középkorban – egészen a mohácsi vészig – a pécsváradi apátság volt. Az 1015-ben a Benedek-rendi szerzetesek számára alapított kolostor építéséhez és fenntartásához Szent István király negyvenegy környékbeli falut adományozott, összesen 1136 fűnyi háznéppel. Ezek közé tartozott Komló, amely már a Pannon provincia idején is bizonyosan kedvelt lakóhely volt: 1953-ban építkezés közben egy, a II. században épült római luxusvilla maradványai kerültek elő a városban, és a környéken szintén találtak ókori településnyomokat.

A község Árpád-kori plébániai egyháza – amelyről első ízben 1312-ben történik említés a Váradi regestrumban – a mai református öreg temetőben található templomrommal azonos. A patak völgye fölé magasodó domb tetején, helyenként három-négy méter magasságban álló, sötétszürke tört kőből rakott falak XIII. századi építkezéskor árulkodnak. Az arányos téglalap alakú hajóhoz kelet felé tájolt, négyzet alaprajzú, egyenes harántfallal záródó szentély járul, román kori diadalív közbeiktatásával. Torony voltára utaló jegyek a homlokzatról és a falak vastagságáról nem olvashatók le. Az északi oldalhoz csatlakozó sekrestye későbbi, az 1400-as években készülhetett, a gótika stílusában történt átalakítás emlékét őrzi a rom egyetlen faragott részlete, a déli oldalon nyíló kerek bejárat is. A számráható szemöldök – amilyen falusi templomainkon ritkán fordul elő – alighanem a közeli Pécs, Pécsvárad és Siklós püspöki, illetve fűri építkezéseihez köthető.

Komlót 1543-ban pusztították el a portyázó törökök. A hódoltság végét összesen két ház és kilenc jobbágy érte meg a faluban. 1697-ben német földrajzokosok érkeztek az első újkori telepések a mecseki falvakba, részint az ottaniak vezették a bányászatot a környéken – egészen a XX. század végéig.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló